

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის
სახელმწიფო უნივერსიტეტი
TBILISI IVANE JAVAKHISHVILI STATE UNIVERSITY

ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტი
ქართველოლოგიური სკოლის ცენტრი
FACULTY OF HUMANITIES, CENTRE FOR KARTVELIAN
STUDIES

მექვესე საერთაშორისო ქართველოლოგიური
სიმპოზიუმი

**THE SIXTH INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON
KARTVELIAN STUDIES**

პროგრამა PROGRAMME

თბილისი · TBILISI

14 – 18 XI 2011

**მეექვსე საერთაშორისო ქართველოლოგიური
სიმპოზიუმი**

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი
(14-18 ნოემბერი, 2011 წ.)

ს ა მ უ შ ა ო გ რ ა ფ ი კ ი

- სექციები:**
- 1. პოლონური ქართველოლოგია**
სექციის ხელმძღვანელები: დარეჯან თვალთვაძე (თსუ), დავით ყოლბაია (ვარშავის უნივერსიტეტი)
(**კულტურის ცენტრი „მუზა“, კუს გბის გზა N1).**
  - 2. ქართული ენა – აუღ. A**
სექციის ხელმძღვანელი: დამანა მელიქიშვილი.
(თსუ, VIII კორპუსი, N312, ა.შანიძის კაბინეტი)
  - 3. საქართველოს ისტორია – აუღ. B**
სექციის ხელმძღვანელი: თედო ღუნდუა.
(VIII კორპუსი, N214, საქართველოს ისტორიის კაბინეტი)
  - 4. შუასაუკუნეების ქართული ლიტერატურა – აუღ. C**
სექციის ხელმძღვანელი: ელგუჯა ხინთიბიძე.
(VIII კორპუსი, N220).
  - 5. ახალი და უახლესი ქართული ლიტერატურა – აუღ. C**
სექციის ხელმძღვანელი: ავთანდილ ნიკოლეიშვილი.
(VIII კორპუსი, N220).
  - 6. ქართული ფილოსოფიის ისტორია – აუღ. B**
სექციის ხელმძღვანელი: ვიორგი ბარამიძე.
(VIII კორპუსი, N214, საქართველოს ისტორიის კაბინეტი).
  - 7. ქართული ხელოვნების ისტორია – აუღ. A**
სექციის ხელმძღვანელი: ზაზა სხირგლაძე.
(VIII კორპუსი, N312, ა. შანიძის კაბინეტი).

რეგლამენტი: მოხსენებისათვის 20 წუთი; შეკითხვებისა და კამათისთვის 20 წუთი.

13 ნომბერი, კვირა. საღამო: უცხოელი სტუმრების მიღება და დაბინავება.

14 ნომბერი, ორშაბათი

(კულტურის ცენტრი „მუზა“, კუს ტბის გზა N1)

11.00-12.50 – სიმპოზიუმის მონაწილეთა რეგისტრაცია

13.00 – სიმპოზიუმის გახსნა

14.30-15.00 – ყავა, ჩაი

15.00-17.50 – სექცია 1: პოლონური ქართველოლოგია

18.00 – რექტორის მიერ სიმპოზიუმის მონაწილეთა მიღება (ფურშეტი).

15 ნომბერი, სამშაბათი (თსუ, VIII კორპუსი, ი. ჭავჭავაძის გამზ. 13)

დილის სხდომები:

10.00-12.00 – სექცია 7 (ქართული ხელოვნების ისტორია), I სხდომა; აუდიტორია A

სექცია 6 (ქართული ფილოსოფიის ისტორია), I სხდომა; აუდიტორია B

სექცია 4 (შუასაუკუნეების ქართული ლიტ.), I სხდომა; აუდიტორია C

12.00-12.30 – ჩაი, ყავა

12.30-14.00 – სექცია 7 (II სხდ.); აუდიტორია A

სექცია 6 (II სხდ.); აუდიტორია B

სექცია 4 (II სხდ.); აუდიტორია C

14.30-15.30 – სადილი უცხოელი სტუმრებისათვის („მუზა“, კუს ტბის გზა N1)

საღამოს სხდომები :

16.00-18.00 – სექცია 2 (ქართული ენა), I სხდ.; აუდიტორია A

სექცია 3 (საქართველოს ისტორია), I სხდ.;

აუდიტორია B

სექცია 4 (III სხდ.); აუდიტორია C

16 ნომბერი, ოთხშაბათი (თსუ, VIII კორპუსი)

დილის სხდომები :

10.00-12.00 – სექცია 2 (II სხდ.); აუდიტორია A

სექცია 3 (II სხდ.); აუდიტორია B

სექცია 4 (IV სხდ.); აუდიტორია C

- 12.00-12.30 – ყავა, ჩაი
12.30-14.00 – სექცია 2 (III სხდ.); აუდიტორია A
სექცია 3 (III სხდ.); აუდიტორია B
სექცია 5 (ახალი და უახლესი ქართული
ლიტერატურა), I სხდ.; აუდიტორია C
14.30-15.30 – სადილი საზღვარგარეთელი სტუმრებისათვის

საღამოს სხდომები :

- 16.00-18.00 – სექცია 2 (IV სხდ.); აუდიტორია A
სექცია 3 (IV სხდ.); აუდიტორია B
სექცია 5 (II სხდ.); აუდიტორია C

17 ნომბერი, ხუთშაბათი (თსუ, VIII კორპუსი)

დილის სხდომები :

- 10.00-12.00 – სექცია 2 (V სხდ.); აუდიტორია A
სექცია 3 (V სხდ.); აუდიტორია B
სექცია 5 (III სხდ.); აუდიტორია C
12.00-12.30 – ყავა, ჩაი
12.30-14.00 – სექცია 2 (VI სხდ.); აუდიტორია A
სექცია 5 (IV სხდ.); აუდიტორია C
12.30-14.00 – სიმპოზიუმის მონაწილეების ვიზიტი
ჯანაშიას სახელობის სახელმწიფო მუზეუმში
(გამოფენა „არქეოლოგიური საგანძური“) და
საქართველოს ეროვნულ გალერეაში
(გამოფენა „ქართული სახვითი ხელოვნების
შედეგები – XX საუკუნის I ნახევარში“).
14.30-15.30 – სადილი უცხოელი სტუმრებისთვის

საღამოს სხდომა :

- 16.00-18.00 – 1. სექციის ხელმძღვანელების ანგარიში
2. სურვილები და პერსპექტივა : სტუმრების
გამოსვლები.

18 ნომბერი, პარასკევი

- 10.00 – ექსკურსია სიღნაღში (უცხოელი სტუმრებისთვის).
სიღნაღის მუზეუმის დათვალიერება; სადილი.
17.00 – დაბრუნება თბილისში

საღამო : სტუმრების გამგზავრება

VI საერთაშორისო ქართველოლოგიური სიმპოზიუმი

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო
უნივერსიტეტი. 14-18 ნოემბერი, 2011

სამუშაო პროგრამა

14 ნოემბერი, ორშაბათი – კულტურის ცენტრი „მუზა“
(კუს გბის გზა, N1)

11.00 – სიმპოზიუმის მონაწილეთა რეგისტრაცია

13.00 – სიმპოზიუმის გახსნა

14.00 – ჩაი, ყავა

15.00 – სექცია 1 – პოლონური ქართველოლოგია
(თავმჯდომარეები : დარეჯან თვალთვაძე (თსუ), დავით ყოლბაია
(ვარშავის უნივერსიტეტი))

1. **ჰენრიკ პაპროცკი, დავით ყოლბაია (პოლონეთი)** – ჟურნალ “Pro Georgia”-ს განსაკუთრებული როლი პოლონეთში ქართველოლოგიური კვლევების განვითარებაში

2. **ვოიცეხ მაგერსკი (პოლონეთი)** – ქართველოლოგიური კვლევები პოლონეთში

3. **იან მალიცკი (პოლონეთი)** – „პრომეთეს“ პოლიტიკა პრაქტიკაში: პოლონურ-ქართული ურთიერთობები XX საუკუნის 20-იან და 30-იან წლებში

4. **იოზეფ ნაუმოვიჩი (პოლონეთი)** – შიპაპანგას ნადიმი ადრეულ ქართულ ტრადიციაში.

15 ნოემბერი, სამშაბათი

დილის სხდომები

**10.00 →
აუდიტორია A**

**სექცია 7 (ქართული ხელოვნების ისტორია),
სექციის ხელმძღვანელი ზაზა სხირგლაძე. I
სხდომა, თავმჯდომარე ზაზა სხირგლაძე.**

1. გიორგი ბაგრატიონი (ოსუ)
ზაზა სხირგლაძე (ოსუ)
2. ნინო სილაგაძე (ოსუ)
3. ია ესვანჯია (სამხატვრო
აკადემია)

ფარნაკის ციხის ეკლესია

ჯაყისმანის (ჯაყისუბნის) მონასტერი
(ახლადგამოყენელი მასალა)

XI საუკუნის ქართლ-კახეთის
ხუროთმოძღვრების, რელიეფური სისტემის
და მრავალხმიანი საგუნდო სიმღერების
კავშირები

**10.00 →
აუდიტორია B**

**სექცია 6 (ქართული ფილოსოფიის
ისტორია), სექციის ხელმძღვანელი პროფ.
გიორგი ბარამიძე. I სხდომა,
თავმჯდომარე გიორგი ბარამიძე**

1. ქეთევან პავლიაშვილი
(ოსუ)
2. ნინო პოპიაშვილი (ოსუ)
3. ირმა ბაგრატიონი
(ბათუმის შოთა
რუსთაველის სახელმწიფო
უნივერსიტეტი)

ათეისტური მოძრაობის თავისებურებები XX
საუკუნის 20-იანი წლების საქართველოში

ეროვნული იდენტობა ქართულ მწერლობაში
(გრადიციული ჩარჩოები და უახლესი კვლევები)

კონსტანტინე კაპანელის ხელოვნების
ფილოსოფიის ორგანოგროპული გააზრების
საკითხისათვის.

10.00 →
აუდიტორია C

**სექცია 4 (შუსაუკუნეების ქართული
ლიტერატურა), სექციის ხელმძღვანელი
ელგუჯა ხინთიბიძე. I სხდომა,
თავმჯდომარე შტეფი ხოტივარი-იუნგერი**

1. ბერგ ბეინენი (აშშ)

არაბები და ინდოელები როგორც
ნეოპლატონური ცნებები შოთა რუსთველის
„ვეფხისტყაოსანში“

2. ნესტან სულავა (თსუ)

„ვეფხისტყაოსნის“ „მზიანი ღამე“ და „უკამო
ქამი“ – დროსივრცული პოეტიკა

3. ქეთევან ტატიშვილი (თსუ)

დავით აღმაშენებლისადმი მიძღვნილი
საგალობლები

12.00-12.30

შესვენება : ჩაი, ყავა

12.30 →
აუდ. A

**სექცია 7, II სხდომა, თავმჯდომარე ნინო
სილაგაძე**

1. ნინო ქავთარია
(ხელნაწერთა ეროვნული
ცენტრი)

XII-XIII საუკუნეების ქართული
დასურათებული ხელნაწერები:
იკონოგრაფიული და სტილური ტენდენციები

2. იზოლდა ჭიჭინაძე
(თსუ)

ლარგვისის ზატიკის მინიატიურების
იკონოგრაფიული თავისებურებები

12.30 →
აუდ. B

**სექცია 6, II სხდომა, თავმჯდომარე ნინო
პოპიაშვილი**

1. გიორგი ბარამიძე (თსუ)

კომუნიკაციის პრობლემა გრადიციასა და
თანამედროვეობაში (პეტრიწი და ლევენასი)

2. ზაზა ხინთიბიძე (თსუ)

კარგის დეფინიციისათვის რუსთველის
შაირობის თეორიაში

12.30 →
აუღ. C

1. ეკა დულაშვილი
(ხელნაწერთა ეროვნული ცენტრი)

2. დარეჯან მენაბდე
(შოთა რუსთაველის ქართული ლიტერატურის ინსტიტუტი)

სექცია 4, II სხდომა, თავმჯდომარე დარეჯან მენაბდე

ბიზანტიური ჰიმნოგრაფია X საუკუნის ქართულ ხელნაწერებში

„არზილის წამების“ მაგიანისეული ტექსტის ტრანსფორმაცია XVII-XVIII საუკუნეების ქართულ მწერლობაში

15 ნოემბერი, სამშაბათი

16.00 →
აუღ.A

1. ბერნარ უტიე
აგნეს უმუნიან (საფრანგეთი)

2. მზექალა შანიძე (ოსუ)

3. ანა ხარანაული (ოსუ)

საღამოს სხდომები

სექცია 2 (ქართული ენა), ხელმძღვანელი დამანა მელიქიშვილი. I სხდომა, თავმჯდომარე თინათინ ბოლქვაძე

ქართული *საქმე მოციქულთას* დედანი

შენიშვნები ეფრემ მცირის “ფსალმუნთა თარგმანების” შესახებ

ამოსის წინასწარმეტყველების ქართული თარგმანის დედანი მეთოდოლოგიური პრობლემები

16.00 →
აუღ.B

1. სანდრო ნიკოლაიშვილი
(ოსუ)

სექცია 3 (საქართველოს ისტორია), ხელმძღვანელი თედო ღუნდუა. I სხდომა, თავმჯდომარე თედო ღუნდუა

ცვლილებები XII საუკუნის ქართულ საისტორიო მწერლობაში – ბიზანტიური გავლენა და ქართული პერსპექტივა

2. თელო ღუნდუა (ოსუ)	XV - XVI საუკუნეების ქართული მონეტები, როგორც საისტორიო წყარო
3. ალექსანდრე ბოშიშვილი (ოსუ)	მელიქის სახელო საქართველოში
16.00 → აუღ. C	სექცია 4, III სხდომა, თავმჯდომარე თინა დოლიძე
1. ეკატერინე კობახიძე (ოსუ)	ხელოვნური ნათესაობის ერთი გიპისთვის დამახასიათებელი რიგული მედიტერანულ და ქართულ გრადიციაში
2. თინა დოლიძე, ექვთიმე-თამაზ კოჭლამაზაშვილი (ოსუ)	<i>გამოკრებანი წამებათანი</i> არსენ იყალთოელის <i>დოგმატიკონში</i> და <i>Doctrina patrum</i>
3. მარიამ კარბელაშვილი (ქართული ლიტერატურის ინსტიტუტი)	ვახტანგის განმარტებანი <i>ვეფხისტყაოსნისა</i> ფსევდო-ლიონისე არეოპაგელთან დაკავშირებით და მათი მნიშვნელობა თანამედროვე რუსთველოლოგიისთვის

16 ნომბერი, ოთხშაბათი

დილის სხდომები

**10.0 →
11.0 აუღ. A
12.0**

სექცია 2, II სხდომა, თავმჯდომარე დამანა მელიქიშვილი

1. იასუჰირო კოჯიმა (იაპონია)
2. თინათინ ბოლქვაძე (ოსუ)

აგნესურობა და ობიექტური პირი ქართულ ზმნაში
ქართველურ ენებთან დაკავშირებული თეორიები მეცხრამეტე საუკუნის საქართველოში

3. ზაალ კიკვიძე (ქუთაისის აკაკი წერეთლის სახელობის უნივერსიტეტი)

სინდეგური და ასინდეგური სიგყვათშეერთებანი ძველ ქართულში

**10.00 →
აუღ. B**

**სექცია 3, II სხდომა,
თავმჯდომარე კონსტანტინე ლერნერი**

1. კონსტანტინე ლერნერი (ისრაელი)

ძველი ქართული ქრონიკების ორი პერსონაჟი - აზო(ნ) და არიკ (არტაგ)

2. მარიამ ჩხარტიშვილი, ქეთევან მანია (თსუ)

ქართველი ერის იდეა და ილიას *ივერია*

3. ელგუჯა ხინთიბიძე (თსუ)

ვეფხისტყაოსანი XVII საუკუნის დასაწყისის ინგლისში

**10.00 →
აუღ. C**

სექცია 4, IV სხდომა, თავმჯდომარე მაკა ელბაქიძე

1. ნაირა ბეპიევი (თსუ)

სამგლოვიარო ჟანრი გარდამავალი ხანის ქართულ მწერლობაში (გრიგოლ ბაგონიშვილის “იესე მოძღვრის გლოვა”).

2. მაკა ელბაქიძე (ქართული ლიტერატურის ინსტიტუტი)

ქალაქი როგორც ტექსტი შუასაუკუნეების რაინდულ რომანში

3. ია გრიგალაშვილი (თსუ)

იაკობის ჟამისწირვისა და „წმინდა ჰაბოს წამების“ ტექსტთა ურთიერთმიმართების საკითხისათვის

12.00-12.30

შესვენება: ჩაი, ყავა

**12.30 →
აუღ. A**

სექცია 2, III სხდომა, თავმჯდომარე ანა ხარანაული

1. ჯემალ ანთიძე (თსუ), ირაკლი ქარდავა (სოხუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტი)	ქართული სიგევების მორფოლოგიური სინთეზი
2. დამანა მელიქიშვილი (თსუ)	მეთოდოლოგიური პრობლემები ქართულ გრამატიკულ ლიტერატურაში და მათი გადაჭრის ცდა
12.30 → აუდ. B	სექცია 3, III სხდომა, თავმჯდომარე მარიამ ჩხარტიშვილი
1. ნათელა ფოფხაძე (საერო აკადემია)	კ. კასტელის მასალა მეჩვიდმეცე საუკუნის კოლხეთზე
2. მიხეილ ქართველიშვილი (თსუ)	სრულიად საქართველოს კათოლიკოს- პატრიარქი ლეონიდე საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის რელიგიური პოლიტიკის შესახებ
12.30 → აუდ. C	სექცია 5 (ახალი და უახლესი ქართული ლიტერატურა), ხელმძღვანელი ავთანდილ ნიკოლაიშვილი. I სხდომა, თავმჯდომარე თეიმურაზ ქურდოვანიძე
1. თეიმურაზ ქურდოვანიძე (თსუ)	სოციალური საგირა ვაჟა-ფშაველას მღაპარში
2. ეკა ნავროზაშვილი, ნანა გონჯილაშვილი (თსუ)	კიტა აბაშიძის ერთი ჩასწორებული ბიბლიური ტექსტის გამო
16 ნოემბერი, ოთხშაბათი	სადამოს სხდომები
16.00 → აუდ. A	სექცია 2, IV სხდომა, თავმჯდომარე დარეჯან თვალთვაძე

1. დარეჯან თვალთვაძე (თსუ)	XI საუკუნის ოთხთავების მეტაგექსტები და ქართული ოთხთავის ათონური რელაქციის ჩამოყალიბების საკითხი
2. გიული შაბაშვილი, მანანა რუსეიშვილი (თსუ)	ბოლიშის მოხდის სამეცნიერო აქტის კომუნიკაციური ასპექტები ქართული ენის მონაცემების მიხედვით
3. ესმა მანია (ხელნაწერთა ეროვნული ცენტრი)	ათონის სავანიდან გამოგზავნილი წერილები
4. ირინე ჩაჩანიძე (ქუთაისის აკაკი წერეთლის სახელობის უნივერსიტეტი)	იოჰან ბლარამბერგი (1800 -1878) ენების შესახებ საქართველოში

**16.00 →
აუდ. B**

სექცია 3, IV სხლომა, თავმჯდომარე გიორგი ქუქუნაშვილი

1. გიორგი ქუქუნაშვილი (თსუ)	კონცეპცია „მოსკოვი მესამე რომი“ და საქართველოსა და რუსეთს შორის დამოკიდებულების საკითხისათვის
2. მარიამ ბეჟიგაშვილი (თსუ)	ინგუშური იდენტობა: შედარებითი პერსპექტივა
3. გიორგი გოცირიძე (თსუ)	ზნეობრივ ღირებულებათა მენცალური მახასიათებლები საქართველოსა და კავკასიის ხალხთა გრადიციულ ურთიერთობებში

**16.00 →
აუდ. C**

სექცია 5, II სხლომა, თავმჯდომარე რუსუდან ნიშნიანიძე

1. შტეფი ხოტივარი-იუნგერი (გერმანია)

ქართველი წმინდანი გრიგოლ ფერაძე ბერლინში (1922-1925; 1932)

2. თამარ შარაბიძე (ოსუ)

გავლენა თუ ლიტერატურული ურთიერთობანი XIX საუკუნის I ნახევრის ქართულ ლიტერატურულ პროცესში

3. ვიოლეტა ავეტისიანი (ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი)

გზის ქრონოლოგი გრიგოლ რობაქიძის „გველის პერანგში“

17 ნოემბერი, ხუთშაბათი

დილის სხდომები

10.00→

სექცია 2, V სხდომა, თავმჯდომარე რეუვენ ენოხი

აუღ. A

1. რეუვენ ენოხი (ისრაელი)

«ფესახის აგადა» (პასქის ლეგენდა) და მისი მნიშვნელობა ქართული ფილოლოგიისათვის

2. ვახტანგ იმნაიშვილი, თელო უთურგაიძე (ოსუ)

ო-ფუძიანი სახელების კვეცა თანამედროვე ქართულში

3. ინგა სანიკიძე (ოსუ)

ერთი წარმართული ღვთაების შესახებ ქართულში (*„გათ“//„გატ“//„გაემ“)

10.00→

სექცია 3 (V სხდომა)

აუღ. B

თავმჯდომარე თელო ღუნდუა

1. მიხეილ ბიბიკოვი (რუსეთი)

დაკარგული ბიზანტიური ეპოსის ძიებაში (არგონავტების ეპოსი)

2. თამაზ ჯოლოგუა (ოსუ)

ეროვნული იდენტობის განმსაზღვრელი ფაქტორები ილია ჭავჭავაძის პუბლიცისტიკაში

3. მერაბ ვაჩნაძე (სასულიერო აკადემია)

1991 წლის აგვისტოს „პუტჩი“ და ეროვნული ხელისუფლების დამხობა საქართველოში

10.00→
აულ. C

1. ავთანდილ ნიკოლაიშვილი
(ქუთაისის უნივერსიტეტი)
2. თამარ პაიჭაძე (თსუ)
3. ნესტან კუგიაძე
(ქუთაისის უნივერსიტეტი).

12.00-12.30

12.30 →

აულ. A

1. ნანა უგრეხელიძე (თსუ)
2. ელენე გიუნაშვილი(ილიას
სახელმწიფო უნივერსიტეტი)

12.30 →

აულ. C

1. რუსუდან ნიშნიანიძე
(თსუ)
2. ზეინაბ კიკვიძე
(ქუთაისის უნივერსიტეტი)
3. ეკა ვარდოშვილი (თსუ)

**სექცია 5, III სხდომა, თავმჯდომარე თამარ
პაიჭაძე**

ვერლიბრი გალაკტიონ ტაბიძის პოეზიაში

XX საუკუნის II ნახევრის ქართული პოეზიის
ვერსიფიკაციული გააზრებისათვის

ოსკარ უაილდის ინტერტექსტი ნიკო
ლორთქიფანიძის შემოქმედებაში

შესვენება: ჩაი, ყავა

**სექცია 2, VI სხდომა, თავმჯდომარე
ვახტანგ იმნაიშვილი**

ერთი ქართული ხელნაწერი თხზულების
ენობრივი ანალიზისა და თარგმანის ტიპის
დადგენისათვის

სასანური კულტურული გერმინოლოგიის
კვლევისათვის ქართულ წყაროებში

**სექცია 5, IV სხდომა, თავმჯდომარე თამარ
შარაბიძე**

ქართველი ემიგრანტი ლალო ბაბიშვილი –
პოლიეული და ერთი უცნობი წერილი

სახელმწიფოს მართვის პრინციპები ქართულ
მწერლობაში

ლიტურგიული ცნობიერება XIX საუკუნის
ქართველ კლასიკოსთა პოეზიაში

The Sixth International Symposium on Kartvelian Studies
Ivane Javakhishvili Tbilisi State University
(14-18 November, 2011)

W o r k S c h e d u l e

- Sections:**
- 1 Georgian Studies in Poland**
Chairs: Darejan Tvaltvadze (TSU), David Kolbaia (Univeristy of Warsaw)
(The Center of Culture “Muza”, *kus tba* lake road N1)
  - 2. The Georgian language – lecture-hall A**
Chair: Damana Melikishvili
(TSU, building VIII, N312, 13, I. Chavchavadze Ave.)
  - 3. History of Georgia – lecture-hall B**
Chair: Tedo Dundua
(TSU, building VIII, N214)
  - 4. Medieval Georgian Literature – lecture-hall C**
Chair: Elguja Khintibidze
(TSU, building VIII, N220)
  - 5. New and Recent Georgian Literature – lecture-hall C**
Chair: Avtandil Nikoleishvili
(TSU, building VIII, N220)
  - 6. History of Georgian Philosophy – lecture-hall B**
Chair: Giorgi Baramidze
(TSU, building VIII, N 214)
  - 7. History of Georgian Art – lecture-hall C**
Chair: Zaza Skhirtladze
(TSU, building VIII, N312)

Time limit: the speaker 20 min; questions and discussion 20 min.

13 November, Sunday evening: reception and accommodation of the foreign guests.

14 November, Monday

(The Center of Culture “Muza”, *kus tba* lake road N1)

11.00-12.50 – Registration of the participants.

13.00 – Opening of the Symposium.

14.30-15.00 – Coffee break .

15.00-17.00 – Section 1. Georgian Studies in Poland

18.00 – Reception of the participants of the Symposium by the Rector (stand-up buffet).

15 November, Tuesday (TSU, building VIII, 13, I. Chavchavadze Ave.)

Morning sessions:

10.00-12.00 – Section 7 (History of Georgian art), session I; lecture-hall A

Section 6 (History of Georgian Philosophy)
session I; lecture-hall B

Section 4 (Medieval Georgian Literature),
session I; lecture-hall C

12.00-12.30 – Coffee break

12.30-14.00 – Section 7 (session II); lect-hall A

Section 6 (session II); lect-hall B

Section 4 (session II); lect-hall C

14.30-15.30 – Dinner for the foreign guests

Evening sessions:

16.00-18.00 – Section 2 (The Georgian language), session I; lecture-hall A

Section 3 (History of Georgia), session I;
Lecture-hall B

Section 4 (session III); lecture-hall C

16 November, Wednesday (TSU, building VIII)

Morning sessions:

10.00-12.00 – Section 2 (session II); lect.-hall A

Section 3 (session II); lect.-hall B

- Section 4 (session IV); lect.-hall C
- 12.00-12.30** – Coffee break
- 12.30-14.00** – Section 2 (session III); lect.-hall A
Section 3 (session III); lect.-hall B
Section 5 (New and recent Georg. Litr. session I); lect.-hall C
- 14.30-15.30** – Dinner for the foreign guests
- Evening sessions:*
- 16.00-18.00** – Section 2 (session IV); lect.-hall A
Section 3 (session IV); lect.-hall B
Section 5 (session II); lect.-hall C
- 17 November, Thursday** (TSU, building VIII)
- Morning sessions:*
- 10.00-12.00** – Section 2 (session V); lect.-hall A
Section 3 (session V); lect.-hall B
Section 5 (session III); lect.-hall C
- 12.00-12.30** – Coffee break
- 12.30-14.00** – Section 2 (session VI), lect.-hall A
Section 5 (session IV), lect.-hall C
- 12.30-14.00** – Visit of the foreign guests to the Janashia State Museum, the exhibition: (“Archaeological Treasury”) and to the Georgian National Gallery, the exhibition: (“Master-pieces of Georgian “Fine Arts in the First Half of the 20th century”).
- 14.30-15.30** – Dinner for the foreign guests
- Evening sessions:*
- 16.00-18.00** 1. Report of section chairs
2. Wishes and prospects: addresses of the guests
- 18 November, Friday**
- 10.00** – Excursion to Signaghi (for the foreign guests): Visit to the Signaghi Museum. Dinner.
- 17.00** – Return to Tbilisi
- Evening* – Departure of the guests.

VI International Symposium on Kartvelian Studies
(14-18 November, 2011. Ivane Javakhishvili Tbilisi State
University)

Work Programme

14 November, Monday

The center of Culture “Muza”, (*kus tba* lake road N1)

11.00 Registration of the participants of the Symposium

13.00 Opening of the Symposium

14.00 Coffee break

15.00 Section I – Georgian Studies in Poland

Chairs : Darejan Tvaltvadze (TSU),
David Kolbaia (University of Warsaw)

1. **Henrik Paprotski , David Kolbaia (Poland)** – The Special Role of the Journal « Pro Georgia » for Georgian Studies in Poland

2. **Wojciech Materski (Poland)**– “Polish historical records of Polish-Georgian relationships” (“Polska historiografia stosunków polsko-gruzińskich”)

3. **Jan Malicki (Poland)**– The Promethean Policy in Practice – Polish-Georgian Relations in the 20s. and 30s. of the XX century

4. **Józef Naumowicz (Poland)** – The feast of Hypapante in the Early Georgian Tradition

15 November, Tuesday

Morning Sessions

**10.00 →
Lecture-hall A**

**Section 7 (History of Georgian Art),
Chair: Zaza Skhirtladze
Session I, Chair: Zaza Skhirtladze**

1. Giorgi Bagrationi (TSU)
Zaza Skhirtladze (TSU)
2. Nino Silagadze (TSU)
3. Ia Esvanjia
(Tbilisi State Academy of Arts)

The church of Parnaki Fortress

Jakismani (Jakisubani) Monastery
(newly discovered material)

Links of 11th c Kartl-Kakhetian Architecture, Relief
System and Polyphonic Choral Songs

**10.00 →
Lecture-hall B**

**Section 6 (History of Georgian Philosophy),
Chair: Giorgi Baramidze
Session I, Chair: Giorgi Baramidze**

1. Ketevan Pavliashvili (TSU)
2. Nino Popiashvili (TSU)
3. Irma Bagrationi
(Batumi Shota Rustaveli State
University)

Features of Atheistic Movement in the 1920s in Georgia

National Identity in Georgian Literature
(Traditional Frames and Latest Studies)

Towards Understanding Konstantine Kapaneli's
Organotropic Philosophy of Art

**10.00 →
Lecture-hall C**

**Section 4 (Medieval Georgian Literature),
Chair: Elguja Khintibidze
Session I, Chair: Steffi Chotivary Junger**

1. Bert Beynen (USA)

The Arabians and Indians as Neoplatonic Concepts in
Shota Rustaveli's *The Man in the Panther Skin*

2. Nestan Sulava (TSU)	The Time-Space Poetry of “The Sunny Night” and “Time with no Time” in “The Knight in the Tiger’s Skin”
3. Ketevan Tatishvili (TSU)	The Hymn Dedicated to David Aghmashenebeli
12.00-12.30	Break: coffee, tea
12.30 →	Section 6, Session II, Chair: Nino Silagadze
Lecture-hall A	
1. Nino Kavtaria (National Centre of Manuscripts)	Georgian Illuminated Manuscripts of the 12th-13th Centuries: Iconographic and Stylistic Tendencies
2. Izolda Tchitchinadze (TSU)	Iconographic Peculiarities of Largvisi Pentecostarion Miniatures
12.30 →	Section 7, Session II, Chair: Nino Popiashvili
Lecture-hall B	
1. Giorgi Baramidze (TSU)	The problem of communication in tradition and contemporaneity (Ioane Petritsi and Emmanuel Levinas)
2. Zaza Khintibidze (TSU)	Towards the Definition of <i>Kargi</i> in Rustaveli’s Theory of Poetry
12.30 →	Section 4, Session II, Chair: Darejan Menabde
Lecture-hall C	
1. Eka Dughashvili (National Centre of Manuscripts)	Byzantine Hymns in the 10th Century Georgian Manuscripts
2. Darejan Menabde (The Shota Rustaveli Institute of Georgian literature)	Transformation of the Text of the <i>Martyrdom of Archil</i> of the Chronicles in Georgian Literature of the 17 th -18 th c.

15 November, Tuesday

Evening Sessions

16.00 →
Lecture-hall A

**Section 2 (The Georgian Language),
Directed by Damana Melikishvili
Session I, Chair: Tina Bolkvadze**

1. Bernard Outtier
Agnes Ouzounian (France)

The problem of the model of the Georgian "Acts of the Apostles"

2. Mzekala Shanidze (TSU)

Some Notes on "Commentary on Psalms" by Ephrem Mcire

3. Anna Kharanauli (TSU)

The Original of the Georgian Translation of *The Book of Amos* – Methodological Problems

16.00 →
Lecture-hall Y

**Section 3 (History of Georgia),
Directed by Tedo Dundua
Session I, Chair: Tedo Dundua**

1. Sandro Nikolaishvili (TSU)

Changes in Twelfth Century Georgian Historical Writing: the Byzantine Influence and the Georgian Perspective.

2. Tedo Dundua (TSU)

The 15th - 16th c Georgian Coins as a Source for History

3. Alexander Boshishvili (TSU)

Office of *Melik* in Georgia

16.00 →
Lecture-hall C

Section 4, Session III, Chair: Tina Dolidze

1. Ekaterine Kobakhidze (TSU)

The ritual characteristic of one type of artificial kinship in Mediterranean and Georgian traditions

2. Tina Dolidze, Ekvtime-Tamaz Kochlamazashvili (TSU)

Selection of Testimonies in Arsen of Iqalto's Dogmaticon and the *Doctrina Patrum*

3. Mariam Karbelashvili (Institute of Georgian Literature) Vakhtang's Interpretations of the *Vepkhistqaosani* in Connection with Pseudo-Dionysius the Areopagite and their Meaning for Modern Rustvelology

16 November, Wednesday

Morning Sessions

**10.00 →
Lecture-hall A**

Section 2, Session II, Chair: Damana Melikishvili

1. Yasuhiro Kojima (Japan)	Causative and object-marking in Georgian verbs
2. Tinatin Bolkvadze (TSU)	Theories Retaled to Kartvelian Languages in nineteenth Century Georgia
3. Zaal Kikvidze (Akaki Tsereteli State University)	Syndetic and Asyndetic Word Connections in Old Georgian

**10.00 →
Lecture-hall C**

Section 3, Session II, Chair: Konstantin Lerner

1. Konstantin Lerner (Israel)	The Two Characters in the Ancient Georgian Chronicles -Kings Azo(n) and Ariq (Artag)
2. Mariam Chkhartishvili Ketevan Mania (TSU)	The Idea of the Georgian Nation and Ilia's <i>Iveria</i>
3. Elguja Khintibidze (TSU)	"The Man in the Panther Skin" in early 17 th century England

**10.00 →
Lecture-hall C**

Section 4, Session IV, Chair: Maka Elbakidze

1. Naira Bepievi (TSU)	Genre of Mourning in Georgian Literature of the Transition Period (Grigol Batonishvili's "Lamentation of Iese the Confessor")
2. Maka Elbakidze (Institute of Georgian Literature).	City as the Text in the Medieval Chivalry Romance

3. Ia Grigalashvili (TSU) Towards the relationship between the texts of the Kontakion by Jacob and “The Martyrdom of St. Abo”
- 12.00-12.30**
12.30 →
Lecture-hall A
- Section 2, Session III, Chair: Anna Kharanauli**
1. Jemal Antidze (TSU),
 Irakli Kardava (Sokhumi State University) Morphological Synthesis of Georgian Words
2. Damana Melikishvili (TSU) Methodological Problems in Grammatical Literature of Georgian and an Attempt to Solve Them
- 12.30 →**
Lecture-hall B
- Section 3, Session III, Chair: Mariam Chkhartishvili**
1. Natela Popkhadze (National Academy Phazisi) Ch. Castelli’s Materials Concerning Kolkheti/Colchis in the 17th c.
2. Mikheil Kartvelishvili (TSU) The Patriarch of all Georgia Leonide on the Religious Policy of the First Republic of Georgia
- 12.30 →**
Lecture-hall C
- Section 5 (Modern and Recent Georgian Literature),
 Directed by Avtandil Nikoleishvili
 Session I, Chair: Teimuraz Kurdovanidze**
1. Teimuraz Kurdovanidze (TSU) Social Satire in Vazha-Pshavela’s Tale
2. Eka Navrozashvili,
 Nana Gonjilashvili (TSU) One Biblical Text Corrected by Kita Abashidze

16 November, Wednesday   *Evening Sessions*

16.00 →
Lecture-hall A

Section 2, Session IV, Chair: Darejan Tvaltvadze

1. Darejan Tvaltvadze (TSU)   The metatexts of 11th-century Four Gospels and the establishment of the Athosite recension of Georgian Four Gospels
2. Giuli Shabashvili,
Manana Ruseishvili (TSU)   The Communication Aspects of the Speech Act of Apologizing according to the Evidence of the Georgian Language
3. Esmā Mania (National
Center of Manuscripts)   Work and Determining the Type of Translation
Last letters from Mount Athos
4. Irine Chachanidze (Kutaisi
State University)   Johan Blaramberg (1800-1878) on Languages of Georgia

16.00 →
Lecture-hall B

Section 3, Session IV, Chair: Giorgi Zhuzhunashvili

1. Giorgi Zhuzhunashvili (TSU)   The concept of «Muscovy-the third Rome» and the question of relations between Georgia and Russia
2. Mariam Bezhitashvili (TSU)   Ingush Identity: Research in Comparative Perspective
3. Giorgi Gotsiridze (TSU)   Mental Aspects of Moral Values in Traditional Relationships within the People of the Caucasus

16.00 →
Lecture-hall C

Section 5, Session II, Chair: Rusudan Nishnianidze

1. Steffi Chotivary Junger
(Germany)   The Georgian Saint Grigol Peradze in Berlin (1922-1925; 1932)

2. Tamar Sharabidze (TSU)	The Influence or Literary Contacts in the First Half of 19 th Century Georgian Literature
3. Violeta Avetisian (Ilia State University)	The Chronotope of the Road in Grigol Robakidze's "The Snake's Skin"

17 November, Thursday   *Morning Sessions*

10.00
Lecture-hall A

Section 2, Session V, Chair: Reuven Enoch

1. Reuven Enoch (Israel)	The Fesach Agada (« Paschal Legend ») and its Significance for Georgian Philology
2. V. Imnaishvili, T. Uturgaidze (TSU)	Elision of Words with Stems Ending in "ო" in contemporary Georgian
3. Inga Sanikidze (TSU)	On One Heathen Deity in the Georgian Language (*"gath"/"gat"/"gaem")

10.00
Lecture-hall B

Section 3, Session V, Chair: Tedo Dundua

1. Mikhail Bibikov (Russia)	In Quest of a Lost Byzantine Epic (The Argonautic Epic)
2. Tamaz Jologua (TSU)	Factors Defining National Self-Knowledge (Identity) in Ilia Chavchavadze's Publicism
3. Merab Vachnadze (Theological Academy)	The Consequences of the August "Putch" of 1991 and the Overthrow of the National Government in Georgia

10.00
Lecture-hall C

Section 5, Session III, Chair: Tamar Paichadze

1. Avtandil Nikoleishvili (Kutaisi State University)	Verlibre in Galaktion Tabidze's Poetry

2. Tamar Paichadze (TSU)	Towards the Understanding of the Versification of the Georgian Poetry of the Second Half of the 20 th Century
3. Nestan Kutivadze (Kutaisi University)	The Intertext of Oscar Wilde in the Creative Work of Niko Lortkipanidze

12.00-12.30

Break: Tea, Coffee

**12.30 →
Lecture-hall A**

Section 2, Session VI, Chair: Vakhtang Imnaishvili

1. Nana Ugrehelidze (TSU)	Towards the Linguistic Analysis of One manuscript
2. Helen Giunashvili (Ilia State University)	On the Study of Sasanian Cultural Terminology in Georgian Sources

**12.30 →
Lecture-hall C**

Section 5, Session IV, Chair: Tamar Sharabidze

1. Rusudan Nishnianidze (TSU)	Georgian emigrant Lado Babishvili – Hollywood and an unknown letter
2. Zeinab Kikvidze (Kutaisi State University)	Principles of State Governance in Georgian Literature”
3. Eka Vardoshvili (TSU)	Liturgical Consciousness in the 19th century’s Georgian classic poetry

**სიმპოზიუმების საორგანიზაციო ჯგუფის
ოფისი:** ქართველოლოგიური სკოლის
ცენტრი, ი. ჭავჭავაძის გამზ. 13.
**Office of the Organizational Group of the
Symposium:** The Centre for Kartvelian
Studies, 13, I. Chavchavadze Ave.

kartvcentre@hotmail.com
symposium2011@gmail.com
khintibidze@yahoo.com
ტელ/Tel.: (995 32) 2 29 08 33
ფაქსი/Fax: (995 32) 2 25 25 01
<http://kartvfund.org.ge/>

სიმპოზიუმის საორგანიზაციო ჯგუფი:

დარეჯან თვალთვაძე (ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის დეკანი); ელგუჯა ხინთიბიძე (ქართველოლოგიური სკოლის ცენტრის ხელმძღვანელი), გიული შაბაშვილი, ნინო ჩაკუნაშვილი, სოფიო გულიაშვილი, ირინე ჯავახაძე, ცირა ვარდოსანიძე.

სიმპოზიუმის პლენარული სხდომები და სექციები გაიმართება:

14 ნოემბერი (რეგისტრაცია, სიმპოზიუმის გახსნა, სექცია პოლონური ქართველოლოგია) მერაბ ბერძენიშვილის კულტურის საერთაშორისო ცენტრი „მუზა“ (კუს ტბის გზა N1).

15,16, 17 ნოემბერი (სექციების მუშაობა, დასკვნითი სხდომა) – ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, VIII კორპუსი (ი. ჭავჭავაძის გამზ. N13).

Organizational Group: of the Symposium

Darejan Tvaltvadze (Dean of the Faculty of Humanitarian Sciences); Elguja Khintibidze (Director of the Centre for Kartvelian Studies); Giuli Shabashvili, Nino Chakunashvili, Sophio Guliashvili, Irine Javakhadze, Tsira Vardosanidze.

The plenary sessions and sections will be held: on 14 November (registration, opening of the Symposium, section: Georgian Studies in Poland) Merab Berdzenishvili International Centre of Culture “Muza” (1, *kus tba*, Lake Road)

15, 16, 17 November (work of the sections, conclusive session) Ivane Javakhishvili Tbilisi State University, Building VIII, 13. I, Chavchavadze Ave.

**პროგრამის კოორდინატორი ელგუჯა ხინთიბიძე (ქართველოლოგიური სკოლის ცენტრი)
Program coordinator Elguja Khintibidze (The Centre for Kartvelian Studies)**